

Aktywności i doświadczenia Polaków w 2023 roku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Aktywności i doświadczenia Polaków w 2023 roku

Czy w minionym roku:	Tak				Nie	Różnica odpowiedzi twierdzących w porównaniu z rokiem 2022
	Ogółem	wiele razy	kilka razy	tylko raz		
	w procentach					
- był(a) Pan(i) z rodziną lub przyjaciółmi w restauracji	76	25	42	9	24	0
- urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych	72	14	46	12	28	+2
- przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne	66	7	42	17	34	-5
- przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności	61	22	28	11	39	+1
- wyjeżdżał(a) Pan(i) na wypoczynek	61	3	29	29	39	+8
- kupił(a) Pan(i) coś atrakcyjnego, nieplanowanego	57	9	32	17	43	+1
- przekazał(a) Pan(i) rzeczy, np. ubrania, książki, na cele dobroczynne	53	6	35	12	47	-8
- był(a) Pan(i) w kinie	49	6	28	15	51	+2
- był(a) Pan(i) na koncercie	42	4	19	19	58	+8
- był(a) Pan(i) za granicą	33	4	13	16	67	+3
- był(a) Pan(i) na imprezie sportowej	33	4	18	11	67	+3
- był(a) Pan(i) na wystawie, w galerii, w muzeum	32	3	17	12	68	0
- był(a) Pan(i) w teatrze	22	1	10	11	78	+3
- przeznaczył(a) Pan(i) własną pracę, usługi na cele dobroczynne	21	3	13	5	79	-1
- zaciągnął(ęła) Pan(i) kredyt lub pożyczkę w banku lub innej instytucji finansowej	13	0	2	11	87	-1
- pożyczył(a) Pan(i) pieniądze od znajomych	11	1	6	4	89	-1
- pracował(a) Pan(i) jako wolontariusz(ka)	8	1	4	2	92	0
- uczestniczył(a) Pan(i) w strajku lub demonstracji	6	0	3	3	94	0

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (405) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 21 stycznia 2024 roku na próbie liczącej 1015 osób (w tym: 59,8% metodą CAPI, 27,0% – CATI i 13,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Na początku każdego roku kalendarzowego pytamy dorosłych Polaków o to, co robili i co wydarzyło się w ich życiu w minionym roku. Regularne pomiary za pomocą tych samych pytań pozwalają prześledzić zmiany w ich aktywnościach na przestrzeni wielu lat. Ostatnio duże znaczenie dla życia społecznego miała przypadająca na lata 2020–2021 epidemia koronawirusa, a także wybuch wojny w Ukrainie, który poskutkował napływem dużej liczby uchodźców do Polski. Rok 2023 na tym tle można postrzegać jako stabilizowanie się sytuacji makrospołecznej w związku z częściowym wyjazdem ukraińskich migrantów i spadającą inflacją. Jak więc wyglądały aktywności Polaków w tym okresie?¹

UDZIAŁ W KULTURZE

O ile w 2022 roku, po zakończeniu obowiązywania rozmaitych restrykcji spowodowanych pandemią, obserwowany był znaczący wzrost uczestnictwa Polaków w kulturze, o tyle w 2023 roku zmiany nie są już tak znaczące. Podobny co rok wcześniej odsetek badanych był przynajmniej raz w kinie (49%, wzrost o 2 punkty procentowe), dokładnie taki sam – na wystawie, w galerii lub muzeum (32%). Przybyło nieco osób, które w ubiegłym roku wybrały się do teatru (22%, wzrost o 3 punkty procentowe), a najbardziej zwiększył się udział respondentów, którzy byli na koncercie (42%, wzrost o 8 punktów w porównaniu do 2022 roku).

Częstotliwość udziału w różnych wydarzeniach kulturalnych jest zróżnicowana. Niewielki odsetek Polaków uczestniczył w omawianych aktywnościach wiele razy: od 1% w przypadku pójścia do teatru do 6% w przypadku pójścia do kina. Największa część badanych deklaruje, że wyjście do kina i na wystawę, do galerii lub muzeum zdarzyło im się kilka razy w ciągu roku (odpowiednio: 28% i 17%). Do teatru i na koncert podobny odsetek Polaków wybrał się w 2023 roku kilka razy co raz (10%–11% w przypadku teatru i po 19% – na koncert). Być może jest to spowodowane wyższymi cenami biletów do teatru i na koncert niż do kina lub muzeum.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (405) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

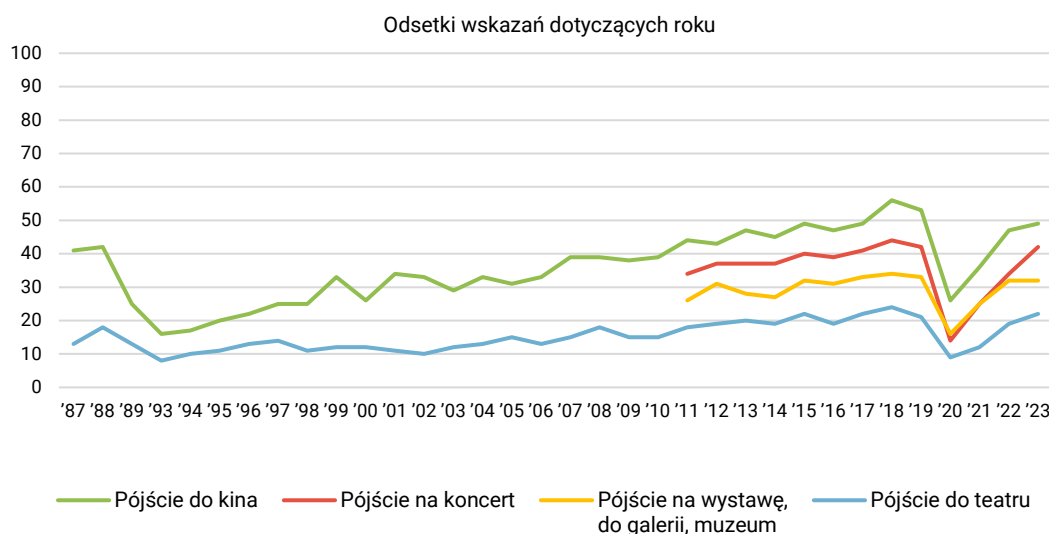
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 21 stycznia 2024 roku na próbie liczącej 1015 osób (w tym: 59,8% metodą CAPI, 27,0% – CATI i 13,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku

Częstotliwość wyjść do kina, teatru i na wystawę, do galerii lub muzeum uległa zmianom w granicach 1-2 punktów procentowych w stosunku do poprzedniego roku. Natomiast wzrost ogólnego udziału w koncertach odbył się przede wszystkim za sprawą wzrostu o 5 punktów procentowych odsetka osób, które były na koncercie tylko raz.

TABELA 1

Czy w minionym roku był(a) Pan(i):	Tak, wiele razy				Tak, kilka razy				Tylko raz			
	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23
	w procentach											
– w kinie	2	3	6	6	13	22	27	28	11	11	14	15
– na koncercie	1	1	3	4	5	11	17	19	8	13	14	19
– na wystawie, w galerii, w muzeum	1	1	4	3	8	13	18	17	7	11	10	12
– w teatrze	1	0,4	1	1	2	5	8	10	6	7	10	11

Pominięto odpowiedzi „Nie”

Wpływ na zaangażowanie w aktywności kulturalne mają wiek badanych, wielkość miejsca zamieszkania, wykształcenie, sytuacja zawodowa, dochody oraz poglądy polityczne. Częściej niż pozostali udział w tych wydarzeniach kulturalnych deklarują mieszkańcy wielkich miast (liczących co najmniej 500 000 ludności), a także miast mających co najmniej 100 000 mieszkańców. Wyjścia do kina, teatru, na koncert oraz na wystawę rosną wraz z wykształceniem – wśród osób o wykształceniu podstawowym są nawet kilkakrotnie niższe niż wśród badanych z wykształceniem wyższym. Dodatkowo w wymienionych wydarzeniach kulturalnych wzięli w 2023 roku udział głównie przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz uczniowie i studenci (nie dotyczy to wyjścia do galerii, na wystawę, do muzeum), a zdecydowanie rzadziej – robotnicy, renciści oraz rolnicy (ich udział nie jest znacząco niższy w przypadku udziału w koncercie). Uczestnictwo w kulturze jest istotnie wyższe wśród respondentów o dochodach wynoszących

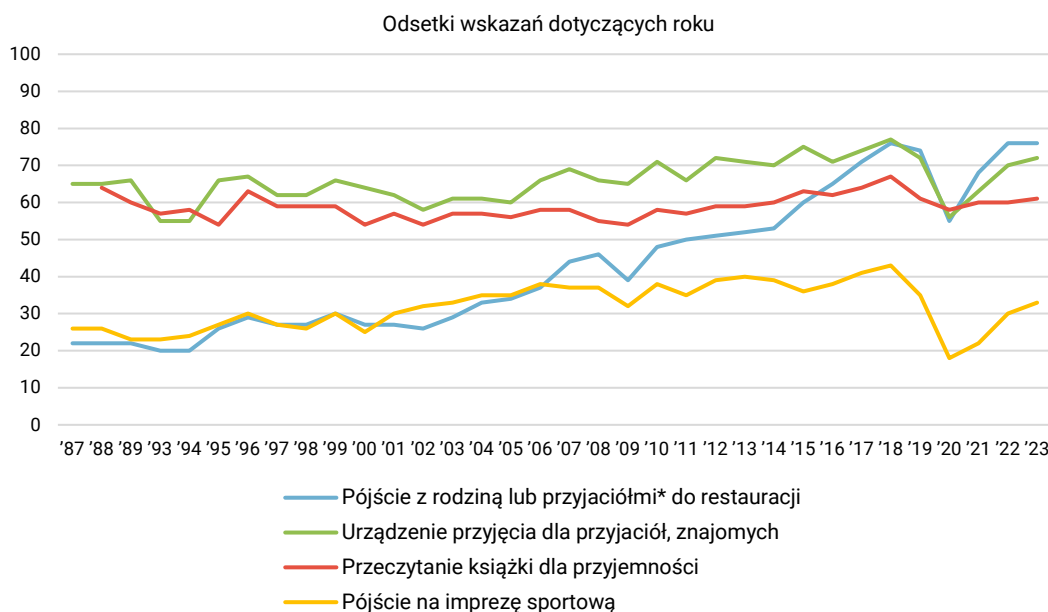
co najmniej 4000 zł miesięcznie w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego, a zdecydowanie niższe wśród osób, które oceniają warunki własnego gospodarstwa domowego jako złe. Dodatkowo większy odsetek ankietowanych identyfikujących się z lewicą był w ostatnim roku w kinie i na wystawie niż Polaków o poglądach prawicowych. W przypadku wyjść do teatru i na koncert różnicowanie ze względu na identyfikację polityczną nie jest tak duże. Co więcej młodszy badani (w wieku 18–34 lata) częściej deklarowali wizytę w kinie i na koncercie. Największy udział deklarujących wizytę na wystawie znajdujemy wśród osób w wieku 25–44 lata, a chodzenie do teatru jest podobnie częste w różnych grupach wiekowych, istotnie maleje wśród respondentów 65+.

CZAS WOLNY

Aktywności z obszaru czasu wolnego uległy jeszcze mniejszym przemianom w stosunku do 2022 roku niż udział Polaków w kulturze. Dokładnie tyle samo co poprzednio, czyli ponad trzy czwarte dorosłych Polaków (76%) było w minionym roku w restauracji z rodziną lub przyjaciółmi. Nieco więcej niż rok wcześniej, 72% ankietowanych (wzrost o 2 punkty procentowe) urządziło w 2023 roku przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych. Na zbliżonym poziomie od wielu lat pozostaje odsetek ankietowanych, którzy przeczytali książkę dla przyjemności (61%, wzrost o 1 punkt). Natomiast relatywnie najbardziej wzrósł udział uczestniczących w zeszłym roku w imprezie sportowej (33%, wzrost o 3 punkty). Jednak nie jest to jeszcze poziom uczestnictwa w wydarzeniach sportowych, jaki obserwowaliśmy przed epidemią koronawirusa.

CBOS

RYS. 2. Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku

* Przed 2016 rokiem pytanie dotyczyło wyłącznie wyjść z rodziną

Wobec wszystkich tych aktywności dominującą odpowiedzią jest „kilka razy w roku”, a drugą w kolejności w przypadku wyjść do restauracji, zapraszania gości i czytania książki jest odpowiedź „wiele razy w ciągu roku”. Tylko chodzenie na imprezy sportowe jest rzadsze – 4% Polaków wzięło w nich udział wiele razy w 2023 roku, 18% kilka razy, a 11% tylko raz.

W porównaniu z 2022 rokiem zwiększył się odsetek osób, które wiele razy były w restauracji z przyjaciółmi lub rodziną (wzrost o 3 punkty procentowe), wiele razy organizowały przyjęcie dla grona znajomych i przeczytały wiele książek dla przyjemności (wzrost o 2 punkty procentowe), a nieco zmniejszyły się odsetki odpowiedzi „kilka razy”. Natomiast udział Polaków w imprezie sportowej zwiększył się za sprawą osób, które tylko raz wzięły udział w wydarzeniu o takim charakterze.

TABELA 2

Czy w minionym roku:	Tak, wiele razy				Tak, kilka razy				Tylko raz			
	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23
	w procentach											
– urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych	6	6	12	14	35	45	46	46	15	12	12	12
– był(a) Pan(i) z rodziną lub przyjaciółmi w restauracji	12	16	22	25	33	42	45	42	10	10	9	9
– przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności	23	23	20	22	25	27	30	28	10	10	10	11
– był(a) Pan(i) na imprezie sportowej	3	4	5	4	9	12	17	18	6	6	8	11

Pominięto odpowiedzi „Nie”

Najmłodsi badani (w wieku 18–24 lata) zdecydowanie częściej niż pozostali w minionym roku uczestniczyli w imprezach sportowych. Z kolei respondenci w wieku 18–44 lata częściej niż inni byli z rodziną lub przyjaciółmi w restauracji. Osoby w wieku 25–44 lata wyróżnia wysoki odsetek urządzających przyjęcia dla przyjaciół w domu i czytających książkę dla przyjemności. Polacy w grupie 65+ rzadziej niż pozostali bywali w ubiegłym roku w restauracjach, zapraszali gości do domu oraz uczestniczyli w imprezach sportowych.

Mieszkańcy ponad półmilionowych miast wyróżniają się większym odsetkiem deklarujących chodzenie w 2023 roku do restauracji oraz czytanie książek dla przyjemności. Udział w imprezach sportowych jest zaś największy wśród ankietowanych mieszkających w miastach liczących od 100 000 do 499 999 ludności.

Wszystkie badane aktywności w czasie wolnym znacznie rzadziej wykonywali w ubiegłym roku badani z wykształceniem podstawowym, a zdecydowanie najczęściej – z wykształceniem wyższym. Przedstawiciele kadry kierowniczej, średniego personelu, technicy i specjaliści z wyższym wykształceniem częściej niż pozostali deklarują, że urządzili w ubiegłym roku przyjęcie dla przyjaciół, znajomych, byli z rodziną lub znajomymi w restauracji oraz brali udział w imprezie sportowej. Czytanie książek dla przyjemności jest istotnie częstsze wśród kadry kierowniczej i specjalistów niż w pozostałych grupach zawodowych. Uczniowie i studenci wyróżniają się większym odsetkiem uczestniczących w imprezach sportowych oraz niemal powszechnym chodzeniem do restauracji (97% z nich było tam przynajmniej raz). Ponadprzeciętnie wysokie odsetki osób, które były w 2023 roku

w restauracji, charakteryzują też pracowników administracyjno-biurowych i prowadzących własną działalność. Zaś częstszym niż wśród pozostałych grupach urządzaniem przyjęć dla przyjaciół i znajomych wyróżniają się rolnicy.

Wyjścia ze znajomymi do lokali gastronomicznych, urządzanie spotkań w domu, czytanie książek oraz uczestniczenie w imprezach sportowych są tym częstsze, im wyższe dochody badanych *per capita*. Szczególnie respondenci, których miesięczny dochód w przeliczeniu na członka rodziny wynosi 4000 zł i więcej, częściej w minionym roku brali udział w tych aktywnościach. Ankietowani o lewicowych poglądach politycznych istotnie częściej niż ci o prawicowych chodzili w 2023 roku do restauracji, podczas gdy odsetek urządzających przyjęcia dla przyjaciół jest taki sam wśród obu tych grup.

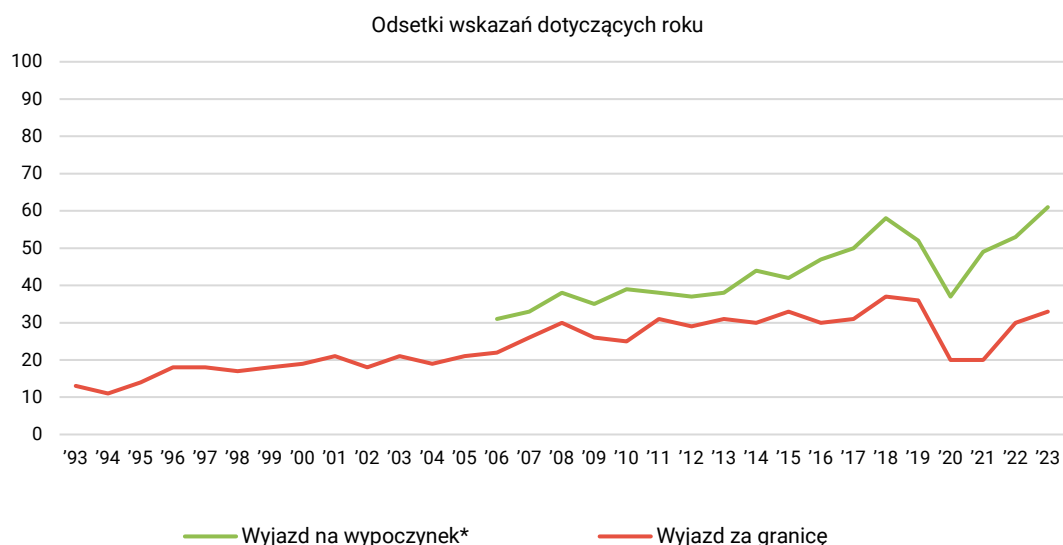
WYJAZDY

W minionym roku ponad trzy piąte dorosłych Polaków wyjechało na wypoczynek (61%) i jest to wynik o 8 punktów procentowych wyższy niż w poprzednim roku. Być może powodem jest spadająca inflacja i wysokie tempo nominalnego wzrostu płac, które powodują, że w ujęciu realnym wynagrodzenia w Polsce w 2023 roku zwiększały się, dzięki czemu Polaków było stać na więcej niż rok wcześniej, kiedy wzrost przeciętnego wynagrodzenia był niższy od inflacji. Jedna trzecia respondentów wyjechała w 2023 roku za granicę (33%), co oznacza wzrost o 3 punkty procentowe w porównaniu z 2022 rokiem.

Odsetek osób, które wyjechały w ubiegłym roku na wypoczynek, jest najwyższy od początku pomiarów w 2006 roku, natomiast udział dorosłych Polaków, którzy wyjechali w minionym roku za granicę, nie jest jeszcze tak wysoki jak w latach 2018–2019 (37%–36%).

Taki sam odsetek Polaków wyjeżdżał na wypoczynek w 2023 roku kilka razy w roku co raz (po 29%), zaś za granicę dominująca część ankietowanych wyjechała tylko raz w roku (16%, przy 13% odpowiedzi „kilka razy w roku”).

RYS. 3. Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku

* Przed 2016 rokiem pytanie dotyczyło wyjazdu na wypoczynek z rodziną

W porównaniu z 2022 rokiem nie zmieniły się odsetki Polaków wyjeżdżających na wypoczynek i za granicę wiele razy w roku. Wzrósł natomiast udział osób, które kilka razy w ciągu roku udały się na wypoczynek (do 29%, o 6 punktów procentowych). Zwiększenie się odsetka Polaków, którzy wyjechali za granicę, odbył się za sprawą zwiększonego udziału osób, które były za granicą tylko raz (do 16%, o 3 punkty procentowe).

TABELA 3

Czy w minionym roku:	Tak, wiele razy				Tak, kilka razy				Tylko raz			
	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23	'20	'21	'22	'23
	w procentach											
– wyjeżdżał(a) Pan(i) na wypoczynek	2	1	2	3	15	20	23	29	20	28	28	29
– był(a) Pan(i) za granicą	3	3	4	4	6	6	13	13	11	11	13	16

Wyjazdy wypoczynkowe i zagraniczne częściej niż pozostali w 2023 roku były udziałem osób w wieku 25–44 lata (a same wyjazdy wypoczynkowe dodatkowo osób w wieku 18–24 lata), mieszkańców miast liczących co najmniej 100 000 ludności, kadry kierowniczej, specjalistów z wyższym wykształceniem, przedstawicieli średniego personelu, techników, uczniów i studentów. Same wyjazdy zagraniczne częściej niż pozostali realizowali też pracownicy administracyjno-biurowi i pracujący na własny rachunek. Uczestnictwo w wyjazdach wypoczynkowych (krajowych i zagranicznych) rośnie wraz z wykształceniem badanych oraz ich dochodami w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego.

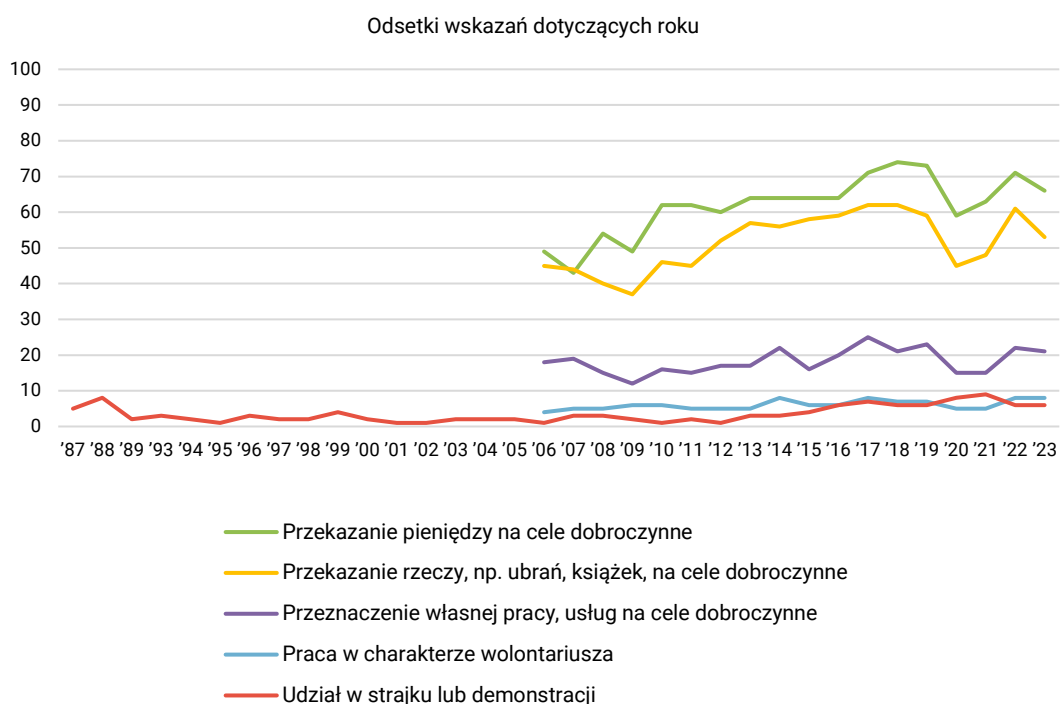
AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Dwie trzecie dorosłych Polaków (66%) przekazało w minionym roku pieniądze na cele dobroczynne, a ponad połowa (53%) przekazała rzeczy, takie jak ubrania, książki. Są to odsetki niższe od tych, które obserwowaliśmy w 2022 roku: o 5 punktów procentowych spadł udział osób, które przekazały pieniądze, a o 8 punktów – rzeczy na cele dobroczynne. Prawdopodobnie ma to związek z mniejszą skalą pomocy udzielanej uchodźcom z Ukrainy w ostatnim roku w porównaniu z pierwszym rokiem wojny za naszą wschodnią granicą.

Przeznaczanie własnej pracy lub usług na cele dobroczynne oraz praca w charakterze wolontariusza są wśród Polaków mniej upowszechnione niż darowizny i oddawanie własnych rzeczy na cele charytatywne. Mniej więcej co piąta dorosła osoba (21%) w minionym roku przeznaczyła własną pracę lub usługi na cele dobroczynne, a co dwunasty ankietowany (8%) brał udział w wolontariacie. Odsetki te nie różnią się istotnie od odnotowanych w 2022 roku. Z kolei udział w strajku lub demonstracji deklaruje 6% respondentów i jest to taki sam odsetek jak poprzednio.

CBOS

RYS. 4. Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku

Odsetki osób, które przekazały w ubiegłym roku pieniądze lub rzeczy, takie jak ubrania, książki, na cele dobroczynne, a także brały udział w strajku, demonstracji są szczególnie wysokie wśród mieszkańców największych aglomeracji miejskich (liczących co najmniej 500 000 mieszkańców). Aktywność obywatelska jest też tym częstsza, im wyższe wykształcenie badanych. Ponadprzeciętne zaangażowanie w pomoc innym (przekazywanie pieniędzy, rzeczy, własnej pracy lub usług na cele dobroczynne oraz praca w charakterze wolontariusza) w 2023 roku obserwujemy wśród przedsta-

wiciele kadry kierowniczej, specjalistów z wyższym wykształceniem, a udział w strajkach – wśród pracujących na własny rachunek. W tej grupie wysoki jest też udział badanych deklarujących przekazywanie środków finansowych na cele charytatywne. Dodatkowo rolnicy częściej niż pozostałe grupy zawodowe w minionym roku przekazywali pieniądze i własną pracę, usługi na cele dobrotoczne, a osoby zajmujące się domem najczęściej ze wszystkich pracowały w charakterze wolontariuszy. Warto zauważyć, że choć przekazywanie pieniędzy na cele dobrotoczne jest zdecydowanie najczęstsze wśród osób o najwyższych dochodach *per capita*, to pozostałe formy aktywności obywatelskiej, w tym przekazywanie rzeczy, własnej pracy czy usług na cele charytatywne, nie zależą od dochodów ankietowanych.

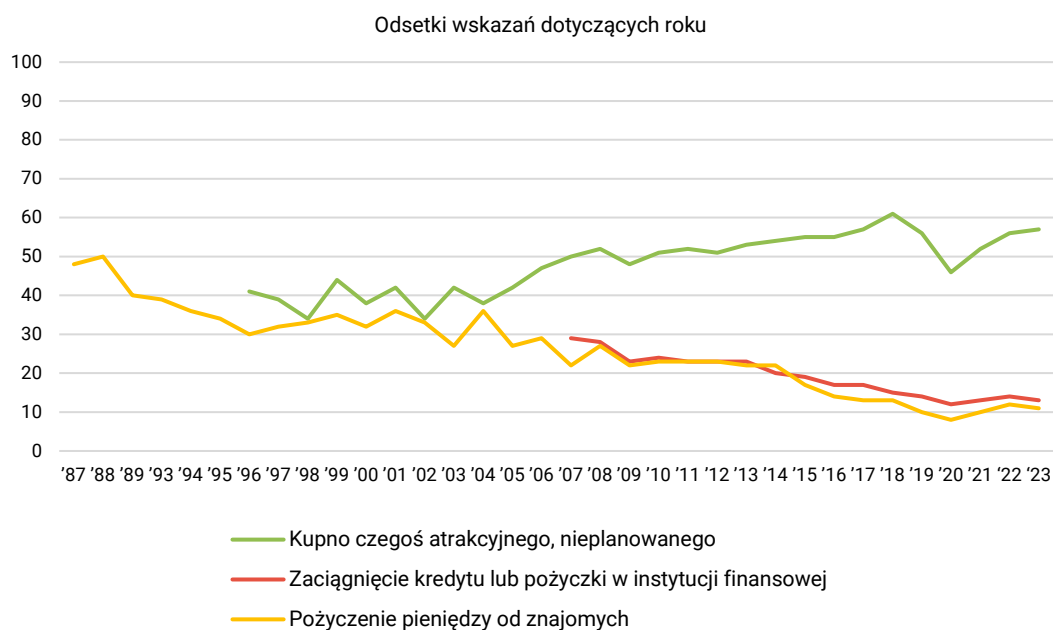
FINANSE

Ponad połowa dorosłych Polaków (57%) kupiła sobie w ubiegłym roku coś atrakcyjnego i nieplanowanego – jest to wynik zbliżony do odnotowanego w 2022 roku (wzrost o 1 punkt procentowy), ale od początku pandemii w 2020 roku obserwujemy trend wzrostowy. Może to oznaczać poprawę sytuacji materialnej Polaków, choć odsetek osób, które mogły pozwolić sobie na zakup czegoś atrakcyjnego i nieplanowanego, nie jest jeszcze tak wysoki jak w 2018 roku (61%).

Długofalowemu wzrostowi udziału osób, które dokonały nieplanowanych, atrakcyjnych zakupów, towarzyszy w długim trendzie spadek odsetka Polaków, którzy się zapożyczają. W 2023 roku kredyt lub pożyczkę z instytucji finansowej wzięło 13% ankietowanych, a pieniądze od znajomych pożyczyci 11% respondentów. Są to odsetki o 1 punkt niższe od poprzednich, ale znacznie niższe niż jeszcze 15 lat temu – w pierwszej dekadzie XXI wieku sięgały one ponad jednej czwartej.

Nieplanowane, atrakcyjne zakupy są domeną ludzi w wieku 18–34 lata, kredyt lub pożyczkę w instytucji finansowej częściej niż pozostali wzięli w minionym roku Polacy między 35 a 44 rokiem życia, zaś pożyczanie pieniędzy od znajomych charakteryzuje osoby najmłodsze (18–24 lata). Odsetek badanych, którzy dokonali spontanicznych zakupów czegoś atrakcyjnego, rośnie wraz ze wzrostem miejsca zamieszkania i wykształcenia, podczas gdy zapożyczanie się nie jest tak zależne od tych dwóch cech. Dodatkowo coś nieplanowanego i atrakcyjnego częściej niż pozostali kupili sobie przedstawiciele kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, średniego personelu, technicy, uczniowie i studenci oraz osoby o dochodach wynoszących co najmniej 4000 zł na członka gospodarstwa domowego. Poza uczniami i studentami pożyczanie pieniędzy od znajomych w ubiegłym roku częściej niż pozostali deklarują robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni, osoby oceniające warunki własnego gospodarstwa domowego jako złe i o najniższych dochodach *per capita*.

RYS. 5. Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku

Po załamaniu trendów spowodowanym epidemią koronawirusa i wybuchem wojny w Ukrainie uczestnictwo Polaków w aktywnościach i wydarzeniach w 2023 roku wróciło na dawne tory i stabilizuje się. W porównaniu z 2022 rokiem istotnie zwiększył się odsetek osób wyjeżdżających na wypoczynek i biorących udział w koncercie (raz w roku). Spadła natomiast skala pomocy udzielanej innym – odsetki Polaków, którzy przekazali pieniądze oraz przedmioty na cele dobroczynne, są znacznie niższe niż poprzednio. Badane formy spędzania wolnego czasu nie zmieniły się znacząco, a stopień zapożyczania się nie wzrasta, co składa się na pozytywny obraz życia społeczno-kulturalnego w minionym roku.

Opracowała

Marta Bożewicz